

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету

_____ 2020 року,

Протокол № _____

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

_____ І.Б. Ковтун

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю»
для підготовки фахівців освітнього ступеня магістра
за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність
галузі знань 26 Цивільна безпека
за заочною формою навчання**

м. Хмельницький
2020

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
	1.2.	Лекції	– 4
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	– 5
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 11
	1.5.	Індивідуальні завдання	– 14
	1.6.	Підсумковий контроль	– 15
2.	Схема нарахування балів	–	17
3.	Рекомендовані джерела	–	19
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	21

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Тема 1. Становлення та розвиток міжнародного співробітництва в сфері боротьби зі злочинністю.	10,75	2	2	-	-	6,75	11,75	2	1	-	-	8,75
2.	Тема 2. Сучасні тенденції та напрями співробітництва держав у сфері боротьби з міжнародною злочинністю.	10,75	2	2	-	-	6,75	11,75	2	1	-	-	8,75
3.	Тема 3. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинами міжнародного характеру.	10,75	2	2	-	-	6,75	12,75	2	2	-	-	8,75
4.	Тема 4. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами.	10,75	2	2	-	-	6,75	8,75	-	-	-	-	8,75
5.	Тема 5. Видача осіб, які вчинили злочини, і передача засуджених для відбування покарання.	10,75	2	2	-	-	6,75	12,75	2	2	-	-	8,75
6.	Тема 6. Діяльність міжнародних організацій щодо боротьби зі злочинністю.	14,75	4	4	-	-	6,75	12,75	2	2	-	-	8,75

7.	Тема 7. Міжнародне співробітництво у сфері забезпечення виконання судового рішення.	6,7 5	-	-	-	-	6,7 5	8,7 5	-	-	-	-	8, 75
8.	Тема 8. Міжнародні стандарти у сфері кримінального правосуддя і виконання кримінальних покарань.	14, 75	4	4	-	-	6,7 5	10, 75	2	-	-	-	8, 75
Всього годин:		90	18	18	-	-	54	90	12	8	-	-	70

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Становлення та розвиток міжнародного співробітництва в сфері боротьби зі злочинністю.	2
1.1.	Історія становлення міжнародної кримінальної юстиції.	
1.2.	Поняття, зміст і типи міжнародної кримінальної юстиції.	
1.3.	Міжнародні злочини: поняття, види.	
1.4.	Підстави міжнародно-правової відповідальності.	
1.5.	Сучасні міжнародні кримінальні судові органи.	
2.	Тема 2. Сучасні тенденції та напрями співробітництва держав у сфері боротьби з міжнародною злочинністю.	2
2.1.	Поняття злочинності як суспільного явища у світі.	
2.2.	Сучасні тенденції міжнародної злочинності.	
2.3.	Правове забезпечення співробітництва відповідно до норм міжнародного права.	
2.4.	Світові конгреси, регіональне співробітництво та двосторонні угоди.	
3.	Тема 3. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинами міжнародного характеру.	2
3.1.	Поняття злочинів міжнародного характеру.	
3.2.	Класифікація злочинів міжнародного характеру.	
3.3.	Діяння проти стабільності міжнародних відносин і суспільної безпеки.	
3.4.	Діяння, що завдають шкоди економічному, соціальному і культурному розвитку держав.	
3.5.	Злочини проти здоров'я населення.	
3.6.	Злочинні посягання на особисті права людини.	
4.	Тема 4. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами.	
4.1.	Поняття та види транснаціональних злочинів.	
4.2.	Транснаціональна організована злочинність.	
4.3.	Теоретико-правові засади співробітництва держав у протидії	

	транснаціональній організованій злочинності на міжнаціональному рівні	
4.4.	Взаємодія правоохоронних органів під час виявлення та припинення окремих видів транснаціональних злочинів.	
5.	Тема 5. Видача осіб, які вчинили злочини, і передача засуджених для відбування покарання.	2
5.1.	Екстрадиція як один з найдавніших інститутів міжнародного кримінального права.	
5.2.	Види екстрадиції.	
5.3.	Функції та принципи інституту екстрадиції.	
5.4.	Національне законодавство України щодо підстав і процедур екстрадиції.	
5.5.	Порядок підготовки документів та етапи екстрадиції.	
6.	Тема 6. Діяльність міжнародних організацій щодо боротьби зі злочинністю.	2
6.1.	Інтерпол: історія утворення, структура, функції.	
6.2.	Національні центральні бюро Інтерполу: статус, призначення.	
6.3.	Передумови створення і етапи розвитку Європолу як регіональної міжнародної правоохоронної організації.	
6.4.	Структура та функції Європолу.	
6.5.	Діяльність Міжнародної поліцейської асоціації.	
7.	Тема 7. Міжнародне співробітництво у сфері забезпечення виконання судового рішення.	
7.1.	Правові основи визнання і виконання вироків національних судів за кордоном.	
7.2.	Правовий статус та система органів забезпечення виконання судового рішення за кордоном.	
7.3.	Регламентація кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення за національним та зарубіжним законодавством.	
8.	Тема 8. Міжнародні стандарти у сфері кримінального правосуддя і виконання кримінальних покарань.	2
8.1.	Міжнародні стандарти поведінки із засудженими та ув'язненими.	
8.2.	Заборона катувань та інших жорстоких видів поведінки і покарання.	
8.3.	Стандарти, що застосовуються до різних категорій ув'язнених.	
8.4.	Міжнародні стандарти поведінки посадових осіб і персоналу установ виконання покарань.	
8.5.	Принципи застосування сили і вогнепальної зброї.	
8.6.	Принципи медичної етики.	
	Усього	12

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Становлення та розвиток міжнародного співробітництва в сфері боротьби зі злочинністю.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Історія становлення міжнародної кримінальної юстиції.
- 1.2. Поняття, зміст і типи міжнародної кримінальної юстиції.
- 1.3. Міжнародні злочини: поняття, види.

1.4. Підстави міжнародно-правової відповідальності.

1.5. Сучасні міжнародні кримінальні судові органи.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Міжнародний злочин. Міжнародна кримінальна юстиція. Воєнні злочини. Злочини проти миру і людства. Геноцид. Екоцид. Агресія. Міжнародний кримінальний Суд. Статут Міжнародного кримінального Суду.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Традиційно під Міжнародним злочиним розуміють злочини, що порушують міжнародні зобов'язання, які є основними для забезпечення життєво важливих інтересів міжнародного співтовариства, і розглядаються як злочини міжнародним співтовариством у цілому.

Міжнародна кримінальна юстиція – це діяльність постійно діючого міжнародного кримінального судового органу, спрямована на переслідування та покарання фізичних осіб, винних у вчиненні тяжких міжнародних злочинів, з метою забезпечення міжнародно-правового захисту загально визнаних прав і свобод людини, а також для попередження та відвернення таких злочинів.

Воєнні злочини – це свідоме грубе порушення законів та звичаїв війни. Збірне поняття у міжнародному праві, що об'єднує групу серйозних порушень правил ведення бойових дій («закону війни») та норм і принципів міжнародного гуманітарного права, що вчиняється умисно або через грубу необережність.

Злочини проти миру і людства - це є «найбільш ненависними злочинами, так як являють собою серйозний руйнівний вплив на людську гідність, принижують та спричиняють деградацію особистості». Вони не є ізольованими чи одиничними випадками, а є частиною або однієї урядової політики (хоча винні не повинні ідентифікувати себе з цією політикою), або широкого розповсюдження звірства, яке замовчується чи виправдовується урядом чи де-факто владою. Вбивство, масове винищення людей, тортури, звалтування, політичне, расове або релігійне переслідування та інші нелюдські акти поведінки досягають критичного рівня в злочинах проти людства тільки якщо вони є частиною широкомасштабної або систематичної практики. Окремі нелюдські діяння такого роду, а також, залежно від обставин, — воєнні злочини, можуть являти собою серйозні порушення прав людини, але останні не підпадають під визначення злочинів проти людства.

Геноцид - цілеспрямовані дії з метою знищення повністю або частково окремих груп населення чи цілих народів за національними, етнічними, расовими, корисливими або релігійними мотивами.

Екоцид - масове знищення рослинного або тваринного світу, отруєння атмосфери або водних ресурсів, а також вчинення інших дій, що можуть спричинити екологічну катастрофу. Під поняття визначення "екоциду" згідно з міжнародним правом підпадають факти цілеспрямованого негативно впливу на природне середовище, в тому числі і під час бойових дій. Застосування хімічної зброї теж може бути розцінене як екологічний злочин, у випадку масованого негативно впливу на природу. Якщо ж такого впливу не має, це кваліфікується у міжнародному праві як військовий, а не екологічний злочин.

Поняття *агресії*, як збройної інтервенції включає як обов'язкову ознаку першості застосування зброї чи прояву ініціативи (щодо застосування якою-небудь державою озброєної сили першою). Озброєний напад однієї держави на іншу вважається міжнародним злочиним проти світу і безпеки людства. Поняття агресії включає ознаку ініціативи, означає застосування якою-небудь державою сили першою. Здійснювані в порядку самооборони, хоч би і із застосуванням озброєної сили, дії держави, що піддалася

нападу, не можуть вважатися актом агресії, так само як колективні дії держав, що робляться відповідно до Статуту ООН для підтримки або відновлення міжнародного миру і безпеки.

Міжнародний кримінальний Суд - перший правовий інститут, що діє постійно, в компетенцію якого входить переслідування осіб, відповідальних за геноцид, воєнні злочини і злочини проти людяності. Заснований на основі Римського статуту, прийнятого в 1998 році. Існує з липня 2002 року. На відміну від інших міжнародних і змішаних кримінальних судів, МКС є установою, що діє постійно. У його компетенцію входять злочини, здійснені після набуття чинності Римського статуту. Розташований у місті Гаазі, проте за бажанням Суду засідання можуть проходити у будь-якому місці. Міжнародний кримінальний суд не слід плутати з Міжнародним судом ООН, який також засідає в Гаазі, але має іншу компетенцію. МКС не входить в офіційні структури Організації Об'єднаних Націй, хоча може порушувати справи за поданням Ради Безпеки ООН.

Статут Міжнародного кримінального Суду - міжнародний договір, що заснував Міжнародний кримінальний суд. Прийнятий на дипломатичній конференції в Римі 17 липня 1998 року і набрав чинності з 1 липня 2002 року. Станом на вересень 2019 року Римський статут підписали всього 155 держав (Україна — 20 січня 2000 р.), але ратифікували 122 держав (Україна не ратифікувала). Статут встановлює функції, юрисдикцію і структуру суду.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Сучасні тенденції та напрями співробітництва держав у сфері боротьби з міжнародною злочинністю.

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Поняття злочинності як суспільного явища у світі.
- 2.2 Сучасні тенденції міжнародної злочинності.
- 2.3. Правове забезпечення співробітництва відповідно до норм міжнародного права.
- 2.4. Світові конгреси, регіональне співробітництво та двосторонні угоди.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Злочинність. Індекс злочинності. Двосторонні угоди.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Злочинність – це історично мінливе, соціальне явище, яке являє собою систему передбачених кримінальним законом діянь, що вчиняються на певній території або серед членів певних соціальних груп упродовж певного проміжку часу.

Індекс злочинності – це відносний показник, який передбачає комплексну оцінку злочинності як за кількістю, так і за величиною суспільної небезпечності окремих видів злочинів, вчинених на даній території за певний період часу. Він вираховується як агрегатний індекс, тобто відносна величина, отримана внаслідок перетворення ряду непорівнянних абсолютних показників (в даному випадку злочинів різних складів, які істотно розрізняються за ступенем суспільної небезпечності) до порівняного виду шляхом введення єдиної одиниці виміру (бальної оцінки ступеня суспільної небезпечності злочинів).

Важливе місце у справі співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю посідають *багатосторонні угоди* з припинення злочинів міжнародного характеру і покарання за них. З метою вироблення одноманітних підходів до кваліфікації

правопорушень такої категорії держави укладають спеціальні конвенції або низку конвенцій. У цих міжнародно-правових актах надається кваліфікація злочинів міжнародного характеру, наприклад, міжнародного тероризму, розкрадання ядерного матеріалу, незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, фальшивомонетництва, рабства, работоргівлі, торгівлі жінками і дітьми та ін.

Семінарське заняття 3

Тема 3. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинами міжнародного характеру.

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Поняття злочинів міжнародного характеру.
- 3.2. Класифікація злочинів міжнародного характеру.
- 3.3. Діяння проти стабільності міжнародних відносин і суспільної безпеки.
- 3.4. Діяння, що завдають шкоди економічному, соціальному і культурному розвитку держав.
- 3.5. Злочини проти здоров'я населення.
- 3.6. Злочинні посягання на особисті права людини.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Злочини міжнародного характеру. Тероризм. Захоплення заручників. Фальшивомонетництво. Корупція. Рабство. Работоргівля. Тортури. Сексуальна експлуатація. Порнографія.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Злочини міжнародного характеру – це діяння, передбачені міжнародними договорами, що не відносяться до злочинів проти людства, миру і безпеки, але посягають на нормальні відносини між державами, що завдають шкоди мирному співробітництву в різних областях відносин (економічній, соціально-культурній, майнової і т.п.), а також організаціям і громадянам, карані згідно з нормами національного кримінального законодавства у відповідності з цими договорами.

Тероризм – це застосування чи погроза застосування насильства чи інших загально небезпечних дій, що створюють небезпеку життю чи здоров'ю невизначеного кола осіб, заподіяння майнової шкоди або настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії спрямовані на підрив атмосфери спокою, дестабілізацію, залякування чи пригноблення суспільства з метою ухвалення державою, міжнародною організацією, фізичною чи юридичною особою або групою осіб будь-якого рішення чи утримання від нього. Визначення терміну «тероризм» — питання проблемне, оскільки в наш час існує понад 100 визначень цього явища. Однак жодне з них не підтримане міжнародною спільнотою як загальновизнане.

Захоплення заручників – це захоплення або тримання особи як заручника з метою спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника.

Фальшивомонетництво – це карний (кримінальний) злочин, який полягає у виготовленні з метою збуту, а також збут підроблених державних казначейських білетів (в Україні стали підробляти гроші), банкнот Національного банку України, металеві

монети, державних цінних паперів (акції, облігації, ощадні сертифікати, векселі, приватизаційні папери, казначейські зобов'язання) або іноземної валюти. Учасники Міжнародної конвенції по боротьбі з підробкою грошових знаків зобов'язалися криміналізувати підробку не тільки національних, а й іноземних грошових знаків, при цьому міра покарання за підробку також не повинна бути диференційована залежно від того, підроблювався чи національна або іноземна валюта.

Корупція - негативне суспільне явище, яке проявляється в злочинному використанні службовими особами, громадськими і політичними діячами їх прав і посадових можливостей з метою особистого збагачення. Як і будь-яке суспільне явище, корупція в певних суспільних відносинах пронизує все суспільство, а в інших існувати не може. Відтак, боротьба з корупцією не може бути ні чим іншим, як боротьбою за зміну суспільних відносин, які сприятливі для існування корупції, на суспільні відносини, в яких вона існувати не може. Сприятливими для існування корупції є приватна власність і бюрократизованість системи державного правління. Дієвими підсилювачами боротьби з корупцією є заходи боротьби з корупціонерами.

Рабство - насильницьке підпорядкування однієї людини іншою або однієї групи людей іншою групою людей. Упродовж історії рабство було часто легалізованим, тобто людина була рабом de jure і розглядалася рухомим майном. У сучасному розумінні термін «рабство» інколи використовується для позначення суміжних категорій насильницького або ненасильницького примушування людей для виконання певної роботи. Таке de facto рабство часто називають зм'якшеним терміном примусова праця. В обох випадках з існуванням рабства часто пов'язана работоргівля.

Работоргівля - продаж і купівля людей у рабство. З розвитком суспільної моралі работоргівля трансформувалася з привілею в злочин, втратила масовий характер, але, все ж, не зникла повністю. Зародження работоргівлі відноситься до часів, які не збереглися в письмовій історії. Усні перекази, записані набагато пізніше, вже згадують про її існування. Найдавніші джерела Єгипту і Межиріччя свідчать, що рабство, а з ним і торгівля рабами, складала помітну, якщо не визначну, частину економіки держав давнини.

Тортури - будь-яка процедура, що заподіює людині муки і біль, незалежно від обставин і цілей, незалежно від того, чи закінчується покарання цією процедурою або за нею слідує позбавлення людини життя.

Сексуальна експлуатація - використання особи у діяльності сексуального характеру за винагороду або будь-яку іншу форму відшкодування незалежно від того, чи носить така діяльність добровільний або примусовий характер.

Порнографія - натуралістичне зображення статевого акту в живописі, літературі, кіно, фотографії тощо, або словесне описання статевого акту, які мають за мету сексуальне збудження; твори, що містять таке зображення. Це поняття схоже, але відмінне від еротики, однак ці терміни часто вживаються взаємозаміно.

Семінарське заняття 4

Тема 5. Видача осіб, які вчинили злочини, і передача засуджених для відбування покарання.

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Екстрадиція як один з найдавніших інститутів міжнародного кримінального права.
- 5.2. Види екстрадиції.
- 5.3. Функції та принципи інституту екстрадиції.
- 5.4. Національне законодавство України щодо підстав і процедур екстрадиції.
- 5.5. Порядок підготовки документів та етапи екстрадиції.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Екстрадиція. Громадянство. Підданство. Біженець. Політичний притулок. Європейська конвенція про видачу правопорушників.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Екстрадиція – це форма міжнародної співпраці держав в боротьбі зі злочинністю. Полягає в арешті і передачі однією державою іншій (за запитом) особи, що підозрюється або обвинувачується в скоєнні злочину, або ж засудженого злочинця.

Громадянство – це юридично визначений, стійкий, необмежений у просторі правовий зв'язок між особою і певною державою, що визначає їхні права та обов'язки. Громадянство передбачає певну сукупність взаємних політичних, соціальних та ін. прав та обов'язків.

Підданство – це правовий зв'язок між фізичною особою і певною державою з монархічною формою правління. Звідси термін підданий має значення громадянин, і є синонімом терміну обиватель.

Біженець – це особа, яка внаслідок обґрунтованих побоювань стала жертвою переслідувань за ознаками раси, віросповідання, національності, громадянства (підданства), належності до певної соціальної групи або політичних переконань, перебуває за межами своєї країни та не може або не бажає користуватися захистом цієї країни внаслідок таких побоювань[.

Політичний притулок – це притулок, наданий особам, що зазнали (або можуть зазнати) переслідувань у себе на батьківщині за політичні або релігійні переконання, а також за дії, що не кваліфікуються в міжнародному і національному праві демократичних держав як правопорушення. Дає право на в'їзд і перебування на території іншої держави.

Європейська конвенція про видачу правопорушників – міжнародний документ підписаний Україною 29 травня 1997 р., що регламентує підстави, порядок та процедуру видачі осіб, які вчинили міжнародний злочин або злочин міжнародного характеру.

Семінарське заняття 5

Тема 6. Діяльність міжнародних організацій щодо боротьби зі злочинністю.

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Історія утворення Інтерполу:
- 6.2. Структура та функції Інтерполу.
- 6.3. Національні центральні бюро Інтерполу: статус, призначення.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Інтерпол. Генеральна Асамблея. Виконавчий комітет. Генеральний секретаріат. Національне центральне бюро. Робочий апарат НЦБ Інтерполу.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Інтерпол – це міжнародна організація, що займається пошуком певного об'єкту, людини, сприяє пошукам поліції. Заснована як англ. International Criminal Police Commission в 1923, а з 1956 використовується поточна назва. До складу входять 194 країни світу, які фінансують організацію на суму \$59 мільйонів шляхом щорічних внесків; За розміром друга міжнародна міжурядова організація після ООН. Штаб-квартира знаходиться в Ліоні, Франція. Самі працівники Інтерполу не можуть безпосередньо

виконувати поліцейські функції (права заарештовувати чи носити та застосовувати свою чи табельну зброю) на території країн-членів організації. Вони займаються лише координацією сил, щоб правоохоронці з інших країн набагато легше справлялись з такими речами, як особливості національного правосуддя, законодавства, мовний бар'єр.

Генеральна Асамблея – це вищий орган управління Інтерполу, який утворюють делегати країн-учасниць, що збираються на сесії один раз на рік. Генеральна Асамблея складається з делегатів, призначених державами-членами Інтерполу. Головує на Генеральній Асамблеї президент Інтерполу. Право голосу на сесіях Генеральної Асамблеї має тільки один делегат від кожної країни. Рішення приймаються більшістю голосів, за винятком тих, де необхідно 2/3 голосів. Головними функціями Генеральної Асамблеї є: 1) визначення принципів діяльності та загальних засобів, які повинні сприяти виконанню цілей організації; 2) прийняття рішень та надання рекомендацій членам організації з питань, що входять до її компетенції; 3) визначення фінансової політики організації; 4) розгляд та схвалення угод з іншими організаціями.

Тричі на рік збирається дорадчий орган Інтерполу — *Виконавчий комітет*, який обирається Генеральною асамблеєю у складі з 13 осіб. Основні функції Виконкому — контроль за роботою Генерального секретаря та виконанням рішень Генеральної асамблеї, а також підготовка програм роботи організації та винесення їх на розгляд Генеральної асамблеї.

Генеральний Секретаріат – основний виконавчий орган Інтерполу, який включає в себе поліцейський, інформаційно-довідковий та інші відділи. Генеральний Секретаріат складає близько 260 осіб, серед яких і поліцейські, підрадянжені до складу Інтерполу країнами-учасницями. Роботою Генерального Секретаріату керує Генеральний Секретар, який затверджується на цій посаді Генеральною Асамблеєю строком на 5 років. Генеральний Секретаріат виступає як міжнародний центр боротьби зі злочинністю і діє як спеціалізований інформаційний центр, організує розшук злочинців через Національні Центральні Бюро Інтерполу країн-учасниць.

Національне центральне бюро – це орган, визначений державою-членом Інтерполу для забезпечення постійного та активного співробітництва в рамках Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол. Відповідно до п. 1 Положення про Національне центральне бюро Інтерполу, повноваження НЦБ Інтерполу покладені на Міністерство внутрішніх справ України.

Робочий апарат НЦБ Інтерполу – структурний підрозділ центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України, на який безпосередньо покладена організація виконання функцій МВС України як Національного центрального бюро Інтерполу. Для виконання функцій (державного, міждержавного, міжнародного розшуку, встановлення особи) до поліцейського відділу входять підвідділи і групи, що безпосередньо організують взаємодію у боротьбі з міжнародним тероризмом, організованою злочинністю, незаконним обігом наркотиків, економічними та фінансовими злочинами, виготовленням фальшивих грошей, злочинами проти власності.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Становлення та розвиток міжнародного співробітництва в сфері боротьби зі злочинністю.

Завдання 1. Назвіть та охарактеризуйте основні історичні етапи міжнародного співробітництва в сфері боротьби зі злочинністю.

Завдання 2. Значення Нюрнберзького та Токійського міжнародних трибуналів для становлення міжнародного співробітництва в сфері боротьби зі злочинністю.

Завдання 3. Назвіть ознаки та види міжнародних злочинів.

Завдання 4. У чому полягає основне завдання Міжнародного кримінального Суду?

Питання для самоконтролю

- Які основні положення щодо міжнародних злочинів були сформульовані за результатами Нюрнберзького та Токійського міжнародних трибуналів?
- Відмежуйте поняття «міжнародний злочин» від суміжних понять.
- Прокоментуйте опублікований Гаазьким трибуналом звіт щодо справи «Україна проти РФ».

Тема 2. Сучасні тенденції та напрями співробітництва держав у сфері боротьби з міжнародною злочинністю.

Завдання 1. Ознайомитися з показниками Індексу сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI) в Україні за останні 5 років.

Завдання 2. Ознайомитися з показниками Глобального індексу тероризму (The Global Terrorism Index, GTI) в Україні за останні 5 років.

Завдання 3. Ознайомитися з двосторонніми міжнародними договорами, укладеними Україною, у сфері міжнародно-правового співробітництва (<https://minjust.gov.ua/m/4906>).

Питання для самоконтролю

- Яка міжнародна організація веде всесвітній облік злочинності?
- Який орган оприлюднює статистичні відомості про кількість зареєстрованих злочинів на території США?
- Які сучасні тенденції міжнародної злочинності?

Тема 3. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинами міжнародного характеру.

Завдання 1. Опрацюйте Положення статутів Ліги Націй та ООН про боротьбу з міжнародними злочинами.

Завдання 2. Класифікуйте злочини міжнародного характеру в залежності від об'єкту злочинного посягання.

Завдання 3. Охарактеризуйте службову особу як суб'єкт відповідальності за окремі види злочинів міжнародного характеру.

Питання для самоконтролю

- Відмежуйте поняття «злочин міжнародного характеру» від суміжних понять.
- Назвіть суб'єктів злочину міжнародного характеру.

Тема 4. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами.

Завдання 1. Транснаціональні злочини, що визначені як кримінальні правопорушення у більшості країн світу.

Завдання 2. Специфіка співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю в Європі.

Завдання 3. Регіональні правові документи, що регламентують боротьбу з транснаціональною злочинністю.

Питання для самоконтролю

- Вкажіть характерні ознаки, які відрізняють «транснаціональну злочинність» від «злочинності».
- Принципи організації та діяльності правоохоронних органів по запобіганню транснаціональній злочинності.
- Розмежування «транснаціонального злочину» від «міжнародного злочину» та «злочину міжнародного характеру».

Тема 5. Видача осіб, які вчинили злочини, і передача засуджених для відбування покарання.

Завдання 1. Правові підстави для видачі правопорушників.

Завдання 2. Процедури виконання видачі: запити, виконання затримання, умови перевезення, транзитне транспортування через інші країни, видача третій стороні.

Завдання 3. Національне законодавство різних країн про підстави та процедури екстрадиції.?

Завдання 4. Національне законодавство України щодо підстав і процедур екстрадиції.

Питання для самоконтролю

- Детермінація поняття «екстрадиція».
- Які найрозповсюдженіші причини відмови у видачі особи іноземній державі?
- Якими нормативно-правовими актами і міжнародними договорами регулюється питання щодо видачі особи іноземній державі?
- Права особи, видача якої запитується.

Тема 6. Діяльність міжнародних організацій щодо боротьби зі злочинністю.

Завдання 1. 61-ше засідання Генеральної асамблеї Інтерполу та вступ України до організації.

Завдання 2. Рішення уряду щодо виконання зобов'язань перед організацією — створення НЦБ Інтерполу в Україні.

Завдання 3. Відомчі накази щодо координації дій правоохоронних структур у боротьбі з окремими видами злочинів.

Питання для самоконтролю

- Хто на даний момент є Президентом Інтерполу?
- Які українські політичні діячі були оголошені в міжнародний розшук Інтерполу?
- Склад Генеральної Асамблеї Інтерполу.

Тема 7. Міжнародне співробітництво у сфері забезпечення виконання судового рішення.

Завдання 1. Федеральна Служба Маршалів (the U. S. Marshals Service) як орган забезпечення виконання судового рішення.

Завдання 2. Регламентація кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення за національним законодавством.

Завдання 3. Регламентація кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення за зарубіжним законодавством.

Тема 8. Міжнародні стандарти у сфері кримінального правосуддя і виконання кримінальних покарань.

Завдання 1. Заборона катувань та інших жорстоких видів поведінки і покарання.

Завдання 2. Міжнародні стандарти поведінки посадових осіб і персоналу установ виконання покарань.

Завдання 3. Стандарти, що застосовуються до різних категорій ув'язнених?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refere*— доношу, повідомляю, переказую)—це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Теми рефератів-оглядів

1. Міжнародний кримінальний суд як орган міжнародної кримінальної юстиції.
2. Джерела процесуальних норм, що регулюють діяльність Міжнародного кримінального суду.
3. Персональна юрисдикція Міжнародного кримінального суду.
4. Основні напрями та форми міжнародного співробітництва у сфері кримінальної юстиції.
5. Організація Об'єднаннях Націй у боротьбі зі злочинністю.
6. Принципи діяльності міжнародних міжурядових організацій у боротьбі зі злочинністю.
7. Версальський мирний договір.
8. Юрисдикція Міжнародного трибуналу.
9. Структура Міжнародного кримінального суду.
10. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду.
11. Правові основи, суб'єктний та об'єктний склад міжнародного розшуку. Сучасні форми та напрями міжнародного розшуку.

12. Міжнародний розшук правоохоронними органами України: організаційно-правові дії. Нормативно-правове регулювання міжнародної діяльності правоохоронних органів.

13. Поняття, функції та принципи екстрадиції. Види екстрадиції у міжнародному праві.

14. Поняття й інституційна характеристика структурних елементів інституційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції: організаційна будова.

15. Виборчий дорадчий орган організації – Виконавчий комітет Інтерполу: функції, організаційні форми діяльності, кількісний склад, процедура обрання його членів.

16. Статус, порядок обрання, термін повноважень Президента, трьох Віце-Президентів і дев'яти делегатів Виконавчого комітету Інтерполу.

17. Оголошення міжнародного розшуку Інтерполом.

18. Процедури правового й організаційного змісту проведення міжнародного розшуку в системі Інтерполу.

19. Місце та роль Національних центральних бюро та Генерального секретаріату Інтерполу в процесі проведення загального міжнародного розшуку.

20. Умови й особливості проведення міжнародного термінового розшуку та роль Інтерполу у його здійсненні.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі: усно-письмового екзамену – четвертий семестр.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Правові підстави для співробітництва держав за напрямками боротьби зі злочинністю.

2. Форми співробітництва держав, організацій щодо запобігання та боротьби зі злочинністю.

3. Структури держави, які виконують функцію координації діяльності у боротьбі з міжнародною злочинністю.

4. Дипломатичні та консульські представництва за кордоном, які подають правову допомогу.

5. Принципи співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю.

6. Рішення міжнародних судових органів щодо визначення міжнародного злочину.

7. Поділ видів злочинів залежно від поширення наслідків суспільної небезпеки.

8. Договори дипломатів Давньої Русі щодо напрямів боротьби зі злочинністю.

9. Договори Австро-Угорської та Російської імперій щодо напрямів боротьби зі злочинністю.

10. Провідні документи Ліги Націй щодо визначення міжнародного злочину та напрямів боротьби зі злочинністю як явищем.

11. Рішення перших конгресів криміналістів з питань визначення злочинності, транснаціональної злочинності, злочинця-“гастролера” тощо.

12. Умови, що сприяли поширенню транснаціональної злочинності у світі і, зокрема, Європі.

13. Сучасний період в підходах до визначення міжнародного злочину та напрямів боротьби зі злочинністю.

14. Діяльність держав щодо мінімізації явища злочинності на сучасному етапі.

15. Світові конгреси, що розробляють визначення злочинності як явища, заходи щодо запобігання злочинності і стандарти поведінки з правопорушниками.

16. Поняття міжнародного злочину, злочину міжнародного характеру.

17. Об'єктивні ознаки злочину міжнародного характеру.
18. Суб'єктивні ознаки злочину міжнародного характеру.
19. Відмінність форм вини в кримінальному праві України і форм відповідальності згідно з міжнародним правом.
20. Суб'єкт відповідальності за вчинення міжнародного злочину.
21. Відмінність визначення суб'єкта за міжнародним кримінальним правом і національним законодавством.
22. Класифікація міжнародних злочинів.
23. Види міжнародних злочинів.
24. Співучасть у вчиненні міжнародного злочину.
25. Військові союзи як співвиконавці злочинів проти людства.
26. Організовані злочинні угруповання для вчинення транснаціональних злочинів.
27. Злочини проти людства.
28. Злочини проти миру та безпеки.
29. Злочини проти прав і свобод людини.
30. Аналіз злочинів міжнародного характеру.
31. Транснаціональні злочини, визначені як кримінальні правопорушення у більшості країн світу.
32. Порівняльний аналіз кримінального законодавства окремих шкіл: англосаксонської, континентальної, країн мусульманського світу.
33. Правове забезпечення реалізації права на співробітництво держав, визначене універсальними нормами.
34. Конституція України та національне законодавство про дію на території України міжнародних норм.
35. Законодавство країн Європейського Союзу про дію міжнародних норм на території країн — членів цієї міжнародної організації.
36. Регіональні правові документи, що регламентують боротьбу зі злочинністю.
37. Специфіка співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю в Європі.
38. Рада Європи — міжнародний орган, що координує і забезпечує правові підстави співробітництва держав.
39. Юрисдикція діяльності країн в Європейському Союзі. Європол.
40. Юрисдикція діяльності країн СНД і робота комісії з питань боротьби зі злочинністю.
41. Правові підстави діяльності країн СНД у боротьбі зі злочинністю.
42. Шляхи вирішення колізій, які виникають між міжнародними та національними нормами щодо боротьби зі злочинністю.
43. Екстрадиція як найдавніший інститут співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю.
44. Підстави, що визначають можливість порушення екстрадиційного процесу.
45. Здійснення процедури виконання запиту про видачу та передачу особи.
46. Підстави відмови у видачі особи, яка вчинила правопорушення.
47. Видача особи третій стороні.
48. Дотримання прав людини під час екстрадиційного процесу.
49. Конвенції Ради Європи щодо передачі провадження у кримінальних справах.
50. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом.
51. Конвенції Ради Європи про передачу засуджених і передачу нагляду за умовно засудженими і звільненими достроково.
52. Двосторонні угоди про співробітництво між Україною та іншими державами.
53. Діяльність Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу).
54. Структура Інтерполу.
55. Положення статуту та регламенту Інтерполу.

56. Розшук Інтерполу, надсилання циркулярів за значущістю стосовно здійснення розшукових заходів.

57. Правовий статус і напрями діяльності НЦБ Інтерполу в Україні.

58. Положення наказу МВС України про обмін інформацією між країнами — членами Інтерполу.

59. Співробітництво НЦБ Інтерполу в Україні з іншими правоохоронними відомствами.

60. Угоди МВС України з аналогічними установами інших держав та їх значення для вирішення питання боротьби зі злочинністю.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Поняття міжнародного злочину, злочину міжнародного характеру.

2. Екстрадиція як найдавніший інститут співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю.

3. Коли було підписано Договір між Україною та США про взаємну правову допомогу у кримінальних справах.

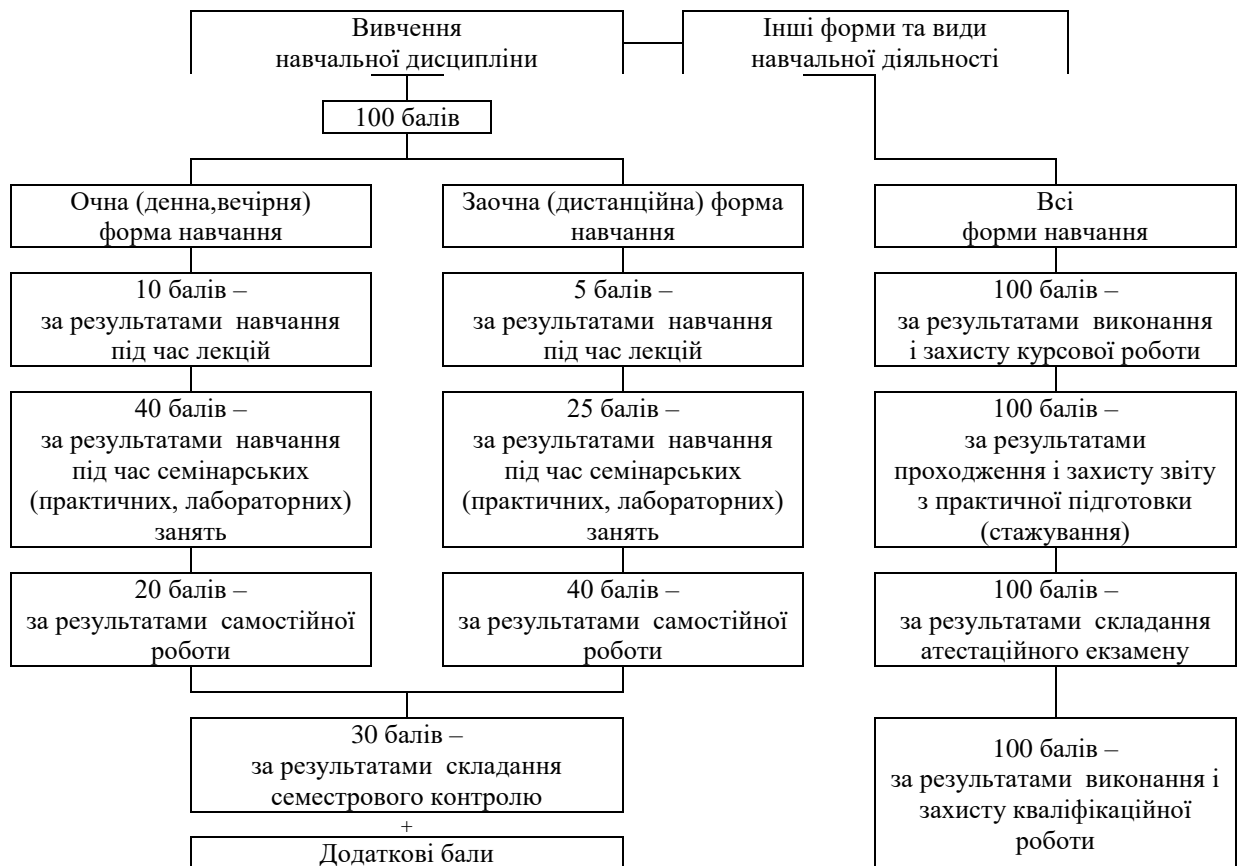
а) 10.02.2000;

б) 27.02.2001;

в) 22.07.1998.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	7	7	7	7	7	7	7	7	56
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	14								14
3.	Усього балів									70

3. Рекомендовані джерела

3.1. Нормативно-правові акти

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 04.02.2004. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text

2. Угода між Кабінетом Міністрів України та Федеральним Урядом Республіки Австрія про співробітництво у сфері боротьби зі злочинністю від 17.07.2014. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/040_040#Text

3. Меморандум між Міністерством внутрішніх справ України та Міністерством внутрішніх справ Чорногорії про співробітництво у сфері боротьби зі злочинністю від 13.06.2013. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892_010#Text

4. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 258/2012 від 14 березня 2012 року про імплементацію статті 10 Протоколу ООН проти незаконного виготовлення обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, який доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності (Протокол ООН про вогнепальну зброю), та про встановлення дозволів на експорт і заходів щодо імпорту та транзиту вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-12#Text

5. Меморандум про співробітництво між Генеральною прокуратурою України та Прокуратурою Республіки Гватемала в боротьбі з транснаціональною злочинністю від 24.03.2010. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320_005#Text

6. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу: Міжнародний документ від 13.06.1956. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142#Text

7. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#top>

8. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. С. 141.

9. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

10. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Голос України від 25.10.2014. № 206.

11. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/580-19>

12. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2–3. Ст. 12. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

13. Закон України «Про національне антикорупційне бюро України» від 14.10.2014 №698-VII. Голос України. 2014. №206.
14. Про основні засади кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 №2163-VIII. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>.
15. Закон України «Про боротьбу з тероризмом». Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. №25. Ст. 180.
16. Указ Президента України від 15.03.2016 №96/2016 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України». Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/962016-19836>.
17. Про концепцію боротьби з тероризмом: Указ Президента України від 25 квітня 2013 року №230/ 2013. Офіційний Вісник України. 2013. №34. Ст. 1202.
18. Конвенція про кіберзлочинність. Офіційний вісник України. 2007. №65. Ст. 2535.

3.2. Література

19. Верле Г. Принципы международного уголовного права: учеб. / Г. Верле. – Одесса: Феникс; М.: Транслит, 2011. – 910 с.
20. Волженкина В. М. Оказание правовой помощи по уголовным делам в сфере международного сотрудничества / В. М. Волженкина. – М., 2003.
21. Иногамова-Хегай Л. В. Международное уголовное право / Л. В. Иногамова-Хегай. – СПб., 2003.
22. Лукашук И. И. Международное уголовное право: учеб. / И. И. Лукашук, А. В. Наумов. – М.: Спарк, 1999. – 287 с.
23. Международное уголовное право: учеб. пособие / под общ. ред. В. Н. Кудрявцева. – М.: Наука, 1999. – 264 с.
24. Cassese A. International Criminal Law / A. Cassese. – Oxford University Press, 2003. – 528 p.
25. Cryer R. An Introduction to International Criminal Law and Procedure / R. Cryer, H. Friman, D. Robinson, E. Wilmschurst. – Cambridge University Press, 2007. – 522 p.
26. Schabas W.A. An Introduction to the International Criminal Court / W.A. Schabas. – Cambridge University Press, 2001. – 406 p.
27. Блищенко И. П. Международный уголовный суд / И. П. Блищенко, И. В. Фисенко. – М.: Закон и право: Юнити, 1994. – 239 с.
28. Дайцман И. Интерпол: всемирная система борьбы с преступностью / И. Дайцман. – М., 2003.
29. Карпец И. И. Преступления международного характера / И. И. Карпец. – М.: Юрид. лит., 1979. – 261 с.
30. Кибальник А. Г. Современное международное уголовное право: понятие, задачи и принципы / А. Г. Кибальник; под науч. ред. А. В. Наумова. – СПб., 2003.
31. Костенко Н. И. Международное уголовное право: современные теоретические проблемы / Н. И. Костенко. – М.: Юрлитинформ, 2004. – 448 с.
32. Лукашук И. И. Выдача обвиняемых и осужденных в международном уголовном праве / И. И. Лукашук, А. В. Наумов. – М.: Рос. юрид. изд. дом, 1998. – 160 с.
33. Панов В. П. Международное уголовное право / В. П. Панов. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 320 с.
34. Кулик О.Г. Сучасна кримінальна ситуація в Україні: тенденції і прогноз. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>.
35. Бабенко А. М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методологічний та праксеологічний вимір : монографія. Одеса: ОДУВС, 2014. 416 с.

36. Абдієв К. М. Поняття корупції та система кримінально- правових способів боротьби з нею: дис. ... канд. юрид. наук. М., 1995. 21 с.
37. Мельник М. І. Корупція: сутність поняття, заходи протидії : монографія. К.: Атіка, 2001. 304 с.
38. Невмержицький Є. В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії : монографія. К. : КНТ, 2008. 368 с. С. 44.
39. Коваленко В. В. Поєднання інтересів влади та суспільства як передумова подолання організованої злочинності та корупції. Науковий вісник КНУВС. 2010. №2 (69). С. 3–7.
40. Андрушко П. П. Антикорупційні конвенції Європейського союзу: особливості змісту та можливі проблеми при імплементації їх положень у кримінальне законодавство України. Підприємництво, господарство і право. 2012. №2. С. 12.
41. Бандурка О. М. Протидія корупції в Україні: стан, тенденції та завдання на сучасному етапі модернізації держави : матеріали науково-практичної конференції (19 квітня 2013 року, м. Харків) МВС України, Харківський нац. ун-т внутр. Справ: Кримінологічна асоціація України. Х.: Золота миля, 2013. С. 14–17.
42. Кумейко А. Місце й особливості Служби безпеки України в системі суб'єктів протидії злочинності. Visegrad Journal on Human Rights. 2015. №3/2. С. 55. – Режим доступу: <http://vjhr.sk/ukr/>
43. Свірін М. Запобігання вчиненню злочинів у діяльності Національної поліції (поняття та правова регламентація). Наука і правоохорона. 2016. №1. С. 181. – Режим доступу: <http://naukaipravoohorona.com/>

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.president.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://mon.gov.ua>
5. <http://www.minjust.gov.ua/>
6. <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>
7. <http://www.gp.gov.ua/>
8. <http://www.scourt.gov.ua/>
9. <http://sc.gov.ua/>
10. <http://www.sbu.gov.ua/sbu/control/uk/index>

Розробник навчально-методичних матеріалів:

Викладач дисципліни:

професор кафедри кримінального права та процесу, доктор юридичних наук, доцент

_____ В.В. Налуцишин

«__» серпня 2020 року

Схвалено кафедрою кримінального права та процесу «__» серпня 2020 року, протокол № .

Завідувач кафедри _____ Л.П.Брич

«__» _____ 2020 року

Декан юридичного факультету

_____ С. А. Крушинський

«__» _____ 2020 року

Погоджено методичною радою університету «__» _____ 2020 року, протокол № ____.

Голова методичної ради _____ І.Б. Ковтун

«__» _____ 2020 року